

Оқышым:

1. Келізі ай - Ата бабаларымыздың айтқанын келісімі - "Біздің ұрпақ - Біздің баламанымыз". Баламыз мәңгілік өсіру керек, қамқоршы болу керек. Яғни балаға тәрбие беріңдер, қарапайымдылыққа үйретіңдер деген сөз.
2. Жосынша ақпарат - Бұрында ата - бабамыз ұрпақ тәрбиесіне аса зор мән берген. Себебі ұрпақ - Біздің баламыз. Және ата - бабамыз оны халыққа тусіндіреді білді.

3. Тақырып - Баламақ ұрпақ.

Танығаны:

Талан:

1. Ертеде қатан хан болыпты.
2. Тайғанбар жасынан асқан қарияларды өлтіруге бұйрық беріпті.
3. Халық шошып бұйрыққа батыныпты.
4. Бір бала әкесін қоймай, сондықтан сандыққа санып қойыпты.
5. Айдаһар пайда болып, халықты қыра бастайды.
6. Одан құтқудың жолын таба алмай дау болады.
7. Әлгі бала сандықтан ағын сурайды.
8. Айдаһарды өлтіру жолын тусіндіреді.
9. Бала айдаһардың езуге кеседі.
10. Хан батырының жолын сурайды.
11. Әкесінен ағын сурағанын айтады.
12. Хан өзінің берген бұйрығына өкінеді.

Тілегіс

Ана аңдында - құрмет. Ата аңдында - құрмет.

Сурақ

1. Хан қандай бұйрық берген?
2. Бама не істейді?
3. Ханның иесін шығарған не?
4. Аңдақардың атырудың айнасын кім табады?

Жорықтыңды:

Ата алдында - қызмет, деп бекер айтпаған.
Атааршыңызды құрметпен, сыйлайық.
Әссе

"Біз заманторға тоыи тәуелді емеспіз бе?"

"Біз заманторға тоыи тәуелді емеспіз бе?" деген оймен толықтай кеісемін. Айтпа кетсек, қазіргі заманда заманторсыз өмір жоқ. Ханның заманторға тоыи тәуелді. Оның үстіне балалар 5-6 жасдан бастап тәуелденіп жатыр. Біек балалар ана емес, жастарда, үлкендерде. Әрине, замантордың тек зияны ана емес, (жастарда) пайдасында бар.

Зияндары - адамдар тәуелденіп жатыр, көп ауыршыар пайда болып жатыр, көзге зияның тигізеді, жастар әр-түрлі тиім саньықтан сайтторға кіреді. Оған қоса көрі адамдар "Машеничество-ға" көп тап болады. Біек ана көрінер емес, қазырдың өзінде жастарда мұндай жатдайға тап болады. Мысалы, таныс емес адам, сыықаны жіберіп: "О, қара сұреттеі сен таі" деп жарады да, көп адам соған алданып сыықата кіреді. Ондай жатдайға тап болмау үшін, мұқият болыңыздар.

Тайдарары - замаштордың найдасы да бар.
мысамы, замаштор арқымы біз, басқа замаларда,
мемлекеттерде ке балып жатқанын біле аламыз.
Сонымен қатар, дзы асымай басқа замалда кешесе
мемлекетте тұрып жатқан тұтан - тұыстар-
дың, званок арқымы жатдайларын білуге болады.
Осымайша, қорытындымай кеше, замаштордың
найдасында, зиямында білдік. Жейде, адамдар байқа-
лауда мүмкін бірақ, біз шыныменде, замашторға
тәуелді болып, қалтанбыз.

Оқолам:

- 1) Мәтіннің кейірі ойы - ата - бабаларымыздың тәрбиесі қаншалықты мың бергені туралы айтылады. Бүгінгі тастар - ертеңгі ел ертеңгі. Сап себепті тәрбиесі ұрпақ өсіру - әр бір елдің парыз. Бала өспекшіне оны еркелету, мекелеу, асубату маңызды.
- 2) Баламыз тәрбиесіне ата-анадан басқа ешкім жер ете алмайды. Баламыз қандай балық өсіне, қандай мейіз - қасиеттерімен мекере алуына, қандай ортамен, қандай адамдармен дос балық ата - анадан ғана асына. Әр бір ата-ана баласын дүниені келен күннен бастап жетік сөздермен келесе мейіздерімен еркелетеді. Себебі кез келен бала, ата-анадан жетікпен кел махаббат сезіну керек. Бала қанша жаста балық, ата-ананы еркелігінде қажетті деп ойлаймын. Ата-анасы бар адам - бала балық еркелінеді, қанша жаста балық. Кез келен ата-ана тәрбиесі, шабатты, білімді, ақылды, аман, ақыл, жетік адам бала тәрбиесіне тәрбиесі. Себебі бала ата-анасы - абырай, мақтанмен.
- 3) Мәтінге тақырып қойыңыз
«Бүгінгі ұрпақ - ертеңгі ел балық»

білмейді. Ал мақсатпен адам еш қойынша-
лаққа қарамай, алдыға қарай талтмаса.

Мемлекет басшысы Н. Н. Назарбаев Әзім
"Жаңа Қазақстан - қауеру мен қауеру" ат-
тап қауауында, қауарға деген сенімділі-
гі мен ұлмтін білдірді.

Қортоңдолой келе отырап, қауардың шай-
қонда қауауымен сенім бар екенін
(Ұрпақ) түсінетін Ұрпақ, сенімділік, қауар,
ақорай, талтмаса деген қауауымен
мемлекетті түрде меңге алуға тийіс деп
ойлаймын. "Бұл қауарменде қауау"-
дегеннен мауауымен қауар еліміз екеніміз!

Толықдалаы. Қауар:

1) 1. Алдыдағы қауар - ата алдыдағы ізет

2. Қауар қауауы

3. Қауардың алауында

4. Әзім баласа берген ақорай

5. Қауардың өкілі

3) 1. Қауар қауауы келе баласа?

2. Әзім баласа қауар ақорай берді?

3. Қауардың қауар қауауымен баласа?

4. Қауардың қауар қауауымен түсірді ме?

4) Қортоңдолой:

Мен баласа батылдыққа рухалым. Жаса
кішімен баласа, өте ақорай екен. Бірақ,
қауардың өкілі - әзімнің түсінуіне қойып.

Неміктен қалыңға зиең осындай қаром - қаромас баған емен? Қалыңға аламын-дана да жаман ашыға. Жемің балаға берің оя бүтін қалыңға райға жиеді. Сөйі алаң қымынға тама айдарға қаром тура алаң. Сөйіңде хан келіп баладан батырға турааң сурайға. Кім білген осындай бағатомың?

2) Түсіс

Бама түрбінені ата-анадан тама алаң. Оя жиеден көптеген ай алаңа балаға. „Ана алаңдағы құрмет - ата алаңдағы ізет“ деп қазақ заманға бекер айтпаған. Менің алаң-ша хан айлаңдай іс-жүрект, менің қабалаға. Сөйіңде бізе өкімің қара.

Назонами:

„Мен жастарға сенемін“

Мұқазали Мақатаев ақынның осы өлеңінің керемет жолдарымен бастайтын деген ойым. „Мен жастарға сенемін“ – бұл сөздің маңысы терең. Мұқазали Мақатаев жастарға деген сенімділігін, осы өлеңпен жеткізген жатар. Мен бұл оймен тәсіл келісемін.

„Бүгінгі жастар – ертеңгі ел балашы“ – деп ата-бабаларымыздың сөзінің маңысы ма. Себебі, жастарымыз қандай балса, балашы та осындай балшақ. Сәт үшін тұрғын ұрпақ өсіру – әрбір елдің парызы. Ақын, жазушы, жасөспірімдер, жастардың білімге ғана мақсаты. Себебі білімді жастармен ұрпақ елқамал артқа қарай бармайды, керісінше, қалыңды, өркендейді, биік шыңдарға қол жеткізеді.

Жастарға ғалым, білім алуға мүмкіндіктер тама. Себебі қазір біз – ынтимистуалды, ғалым, цифрлық, білімді заманда өмір сүріп жатырмыз. Оны, жастарға көптеген мүмкіндіктер беріліп жатар. Жастардың өздеріне асты – өзін қалжытты. Жастар алға қарай мақсат қояды – елқамал. Себебі мақсатсыз адам жаппай азамат секілді. Мақсат жоқ адам келешекте не істемейді, бәлкі іспен айналмайды, бұл өмірде не қалжытты.

1-тур. Оқалар

- 1) Мәтіннің негізгі айы ұрпақтың тәрбиесі^{не} аса зор мән беру керек. Балаларды 5 жасына дейін өсіру, оларға қамқорлық бау, мейілеу. Оң бес жасына дейін қашықтан нұсқау, оларды көзден шығу, нұсқауға салу. Оң бестен кейін құрбылардан сөйлеу, ес кіргізу керек. Ал ұрыс, ренжіт, қорқыт, еңсеген түйір деген сөздерді айтпау керек.
- 2) Ұрпақ-балашақ. Ұрпақтың тәрбиесі керемет болса, баламасыңда қақсы, жарық балады. Қазақтың ұрпақ өсіру пәнасын өте керемет. „Балаңды беске дейін патшадан күрт, он беске дейін қашықтан нұсқа, он бестен кейін құрбылардан сөйле“ - бындай қарапайымдылыққа құрылған. Егер әр адам бындай тәрбие алса, Еліміз, баламасымыз өте сапалы қалғарда балады. Ата - бабаларымыздың көзі артта қалмады. Біз олардың мақтанышы болымыз.
- 3) Мәтіннің тақырыбы: „Ұрпақ тәрбиесі“

Тыңдағын.

- 1) 1. Жанноң бұйыруы.
2. Бала жесің сандыққа тағылдуы.
3. Айдахардың паңға баңуы.
4. Баттардың, Жанноң шарасыз қалуы.
5. Пайғамбар масынаң асқан әкенің ақал берді.
6. Баланың айдахарға қарсы тұруы.
7. Баланың батырлығы.
8. Жанноң өзге берген жарлығына өкінуі.
- 3) 1. Бала жесің не үшін сандыққа тағыды.

2. Айдахарды кім жегі?
3. Жан не себепті өзге берген жарлығына өкінді?
4. Балаға кім ақал берді?

4) Жан пайғамбар масынан асқан қарияларды өлтіріп бұйырық берді. Оны естіген бала жесің сандыққа тағыды. Күндердің бірінде бір айғасар паңға бәлкі өлді әр иетін қыра бастады. Баттар, Жан шарасыз қалары. Бала жесің ақал алады. Алмас қанышып айдахарды жегі. Бала батыр балары. Жан өзге берген жарлығына өкінеді.

2) Жан пайғамбар масынаң асқан қарияларды өлтіріп бұйырық берді. Бірақ айдахар паңға бәлкі, өлді әр иетін қырақса, айдахардан қыпшыл мөңгі, сол пайғамбар масынаң асқан ақал айтты. Сол себепті Жан өзге берген жарлығына өкінді.

Назғым. Мен жастарға сенімін.

Біз жастар білімдік бағаматымыз, мақтанышымыз. Бағаматымыз, білімді қорғау керектіз. Біз жастар, көп еңбек етіп, ақша тырысыңыз керек.

Қазіргі заманда жастар өз жетістіктерін көрсетуге ұлыды. Біз оларға көмектесу керектіз. Же - жетістігіміз біздің ең кішікітай кезімізден өте мақса тәрбиеленді. Тәрбиесі керекті бағам арам ертенгі күнде білімді бағаматымыз бағам бағаматымызды мақса істеуге тырысады. Жастар көп еңбек етіп білімді жоғары деңгейлерге келтірудіміз керек. Біз тек жана өзміздік бағаматымыз айтамын, біздің кешін келетін ұрпақты да айтамыз керек. Бір деңгейде қалмай білімді ақшамен деңгейге керектіз. Біз тек жана біздің қандарымызды.

Жарқындығы келе, мен жастарға ақша бертім келеді, бә уақыттарың бақа келтірмей, білім ақта тырысып, еңбекқор болсын. Ақшамен өзіне сенім. Жастар ақша болсын. Олар біздің білімдік мақтанышымыз!

1. Оқитын

1) Әйел: Ұрпақ тәрбиесіне аса зор мән берген ол біздің, ата-бабамыз, әйтпекті ол ұрпақтануы ол біздің болашақ деп айтатын. Баламның қалай және кеше жасында қандай тәрбие көру керектігін жеткізу мақсатында айтатын.

2) Біздің қалай тәрбие беретініміз әлдегі болашақта қатасмы. Ұран, соған, ұрпақ тәрбиесіне ол бала сау психикада ойында. Сондықтан, біздің болашақ біздің қолымызда дегені рас.

3) Тақария: Қазақстан ұрпақ өсіру нақсасы.

Әлсе

Біз заманымызда мам тәуелді емесіміз бе?

Біз заманымызда мам тәуелді екендігімізді байқадым. Әр сұрақ, әр мәселе болашақта біз заманымыз арқасын менеміз болмауы. Ма, өмірге қатысты болса, уақыт бағамы мен уақытта мен керек болса, сондағына болады.

Бірақ оның пайдасы мен зияны өте көп.

Біріншіден, пайданың айналасында өте көп. Мәселен, біз білімнің арқасында заманымыз арқасын біле аламыз, заманымыздан көп нәрсені үйрендік. Әсіресе оқу нәтижесінде заманымыз өте пайдалы, мысалы онлайн видеосабақтар қарап,

қуып сабақтарына менімің өзгеше болады.
Бірақ өз імі бар екендігін ұмытпай
үміс!

Екіншіден, зияны одан аса көр.

Біріншісі ақ, талапкер арқоны әртүрлі
жаппан ақпараттарда қалғанды бәріне
тарапты. Екіншісі маманмен бірге маманмен
ақша және ақшамен ақшаға өте оңай
болмайды болады. Үшіншісі ақ, ақшадан
ақшаға. Ақша талапкерге көп бұйым
өзіне қарамайын болған. Мәселен, көзін
кезінде не қаса не жалап екенін ақшаға
не ақшаға ақшаға ақшаға.

Қорытындылай келе, "қалай талапкер
дан бас бұраса?" деген сұрақ қызді мазмұна,
онда оның бірнеше менімі бар. Талапкерге
мәжбүрлікке өмірге мүлкін емес. Сондықтан
оның бәрі өзін талапкерге. Талапкерге
бірнеше кірмесе өмірге көзін ақшаға
байқайсы. Сондықтан, менің ақшаға
ақ талапкерге мүлкін болу мен болмай
өзін қолында.

Жауабы.

3) Сұрақтар:

- 1) Ақ қандай бұйым береді?
- 2) Бұйымға бағамдайтындырада кесте деп
айтамыз қан?
- 3) Бәрі бағамдай қандай бұйымға?

4) Қай жерге бала әкесін тартып қояды?

2. Кезге

Ертедегі тап ашулыта салынама қармаң-
да өміріндер деп айтты. Бірақ бір бама
бала әкесін қымай саңдықта салыпта.
Бірақ бір күні айданар пайданбалам аман
өмірі мүсінін мабандар дегенде бала
әкесінен сұратая баламан. Сонымен
айданарда неңді бамаң бала. Бірақ тап
сол кезде сезді қармаңардаң қажет екендігін.

4.

Қорамонданаі келе, "Ана аңдыда құр-
мет, ама аңдыда қормет" дегеніміз
өте дұрыс айтты. Не болсада біздің
ата-анамызда, ақын мәсілі ешқареммен
айыра аманнаісін. Өз қарамонызда
ата-анамызда құрметтеііз.

Менің ойыма барыңыз күрсе біріккеннен білімнен басталады деп ойлаймын. Білім, қазіргі таңда таптырмас қазына, білімді, білекті адамдар өте көп, және сұранысқа ие. Білімдігіз жастары білім саласында көптеген жетістіктерге жетіп, менің ойыма, біздің халқымыз білімді бағудың мүлкім тым ертеден ақ-құба. "Білекті бірді жытады, білімді мыңды жытады" деп бекер айтпаған. Сондықтан көз ішпей білім ал, еңбек ет, оқуға өз күшіңмен түс, қоғамда өз қабілетіңмен орналас. Статистика бойынша! Білімдігіз 4,5 мыңнан астамы жастар. Ал халқымыздың 30%. Сондықтан егер жастар білімді бағса біліміз әр салада 30%-ға дамыды. Бірінені елбасы, "Білімдігіз келешекі - жастардың қолында" деп бекер айтпаған. Сондықтан, білімдігіз жастары әр салада өз өнерін көрсетуде.

Бірін білімді жастар сағаттыңа үлкен көңіл бағуды. Жастар сағаттыңа қатысты ауқараттыңа ұзынамын. Сондықтан маған Мұхамбет "Мен жастарға сенемін..." деп бекер айтпаған. Атамыздың сенімнің ауқаратыңа үшін біз жастар көз ішпей еңбек етуіміз қажет.

Қорытындылай келе, әрбіріміз сауатты болуы үшін білім оқуға міндеттіміз. Абай атамыз "Білімдікің күні жарық, білімсіздің күні кәріп" деп бекер айтпаған. Сондықтан, білімді дамытамын. Еңдеріңіз қатарына ену үшін біз жастардың білімді бағуға міндеттіміз.

1) Осы мүмкіншіг негізгі ойында, қалай біздің ата-бабаларымыз ұрпақ тәрбиесіне аса зор мән бергені туралы айтылады. Өйткені ұрпақ - өмііздің бағамы.

Сондықтан, осы мүмкіншіг негізгі ойында жас ұрпақтың сапалы тәрбие алуы туралы айтылады. Ал жас ұрпақ ұзаққа жастар. Осыдан-ақ, жастардың қалыңда - өмііздің бағамы туралы жатыр. Жастар - қоғамның қозғалыс күші.

2. Ұрпақ тәрбиесін аса зор мән беру - Ата-бабаларымыздан келе жатқан дәстүр. Сондықтан әр бір Ата-ана өз ұрпағына аса зор, сапалы Ұрпақ тәрбиесі беруі, күнне сапалы білім беруі қажет. Қазіргі таңда, білім таптырмай қазына, білімді, білекті адамдар өте көп, күнне сұранысқа ие. Бірінші Елбасымыз "өмііздің келешегі - жастардың қалыңда" деп бекер айтпаған. Біздің жастар қазіргі таңда әрбір салада өз өнерін көрсетуде. Статистика бойынша өмііздің 4,5 миллионнан астамы жастар. Ал адам санының 30%. Сондықтан егерде жастар көз ілмей білім ала, еңбек етсе өмііз әр салада 30% ға дамыды. Осыдан-ақ, Ата бабаларымыздың еңілік ақтау үшін біз жас ұрпақ, сапалы ұрпақ тәрбиесін алуымыз қажет. Оны бағалай білейік!

3.1. "Тәрбиесі ұрпақ - өмііздің бағамы"

2. "Ұрпақ тәрбиесі"

Тыңдаушы:

1.1. Қан бұйрық берді

2. Қалың қатты шашыңды

3. Бір күні айдаһар пайда болыпты, елді иеріне қына бақтады

5) Еш бір батыр айдақарға қарғы шығпады, Бала жесік-
кен айдақарды өлтіру малын сұрайды.

6) Келесі күні, Бала қалың аймақ қылышын, көлікпен
ұстап айдақарға қарғы шығады.

7) Хан баладан бұл батырлығын жөнік сұрайды.

8. Бала „Үа тағыр менің пайғамбардың маңнан асқа
жәл бар, содан ағын сұрадым“

9. Хан, өз айтқа сөзіне өкініп, Сонда қариялардың
жанет екенің сонда сөзін екен.

2. Бұйроқ, айдақар, пайғамбардың маңнан асқан, қария,
Хан

3. 1. Хан қандай бұйроқ береді?

2. Хан қандай айтқан сөзі үшін өкінді?

3. Айдақар пайда болғаннан кейін не істеді?

4. Бала айдақардың өлтіру малын кімнен сұрады?

4. Қорытындылай келе, ағашан, әрбір маңдайда
өмір көрмен қариялардың тыңдау керек, пайғамбар-
дың маңнан ~~отан~~ асқан әрбір қарияның сөзін
тыңдап, құрметтеуіміз жанет. Оны баламай
білейік.

Жазылым.

„Мен мастарға секімін“

Мастар-қоғамның қозғалуы күні. Еліміздің ертені,
мемлекетіміздің жарық болуы. Кез келген ел өзінің
келешегін өскелең ұрпағымен байлақатырады. Әр ұрпақ-
тың пенелік жазыған заман ағылы, кезең тыңғыш
болар. Елдің ертеңгі сеніміде мастардың мойнында.
Қай заманда баланың қоғамның қозғалуы ~~құны~~ мастар.

① Оқылған

1. Кейіні ой: Ата-бабамыз ұрпақ тәрбиесіне ерекше көңіл аударады, жасасалыққа үйретеді, себебі болашақ өсіп бара жатқан ұрпақтардың қолында.
2. Қазақ халқында ұрпақты тәрбиелеу ұлттың құндылықтар қатарына жатады. Ұрпақты тәрбиесіне аса зор мән бергендіктен, халқамыз өршіл - мойындар арқылы оларға жасасалыққа үйретеді. Мекенді айтатын болсақ, қазақ халқының сәлемдесуіне қатіпсіз көңілмен өршіл - мойындарды бар. Олардың бірі: үйге келген қонақпен сәлемдесу, дастархан құрау, келген адамды құрметтеудің, қонақжайлықтың берісі.
3. Қазақтың ұрпақ тәрбиелеу әдістері.

② Мағынасы.

Әлге

Мен жастарға сенемін.

Мен жастарға сенемін, себебі біздің елімізде болып жатқан жетік болашақта болатын әр нәрсе жастардың қолында. Жастар - біздің болашағымыз.

Қазақ халқының ұлы ақыны М. Жұмабаев айтқандай: „ Арыстандай айбатты,
Қолбарысдай қайратты,
Қырандай күшті қанатты,
Мен жастарға сенемін! ”

Әлге осы сөздермен ақынның жастардың күшін көрсеткен.

3. Батырлар, қолбасшылар кімге қарсы шыға алмаған?

4. Әкесі баласына нені тусіндіріп береді?

4) Қорытқыш: Қариялар біздің өмірімізде өте қанжесті, себебі олар адамның ақыл, қария, өмір көрген адамдардың ойына келетін. Мәтінде де хан өзінің берген исарылығына өкініп, қариялардың мансұқтығын тусінді.

3) Хан адамдарға қариялардан өлтіріңдер деп бұйырып береді. Бұйырыққа бағынбағандардың өздеріде өлтірілсін дейді. Бір бала әкесіне қинамай әкесін сақтапты. Аядахар пайда болғанда отан елкіп (м) қарсы шыға алмаған, бірақ бала әкесінен өле сурап аядахарды өлтірді. Хан баладан қалай өлтіргенін сурағанда, бала әкесі туралы айтты. Хан берген исарылығына өкінді.

Қазіргі таңда жастардың дамуы үшін мемлекетіміз көп жағдай береді. Көптеген байқаулардың арқасында болашақ ұрпақтың білім алуы үшін құрасымыз болған. Одан басқа 21 ғасырда білім алу үшін көптеген қосымшалардың түрі бар. Бүгінгі барлығы тек бізге жас жастар білім алуы деген сеніммен ашылған. Бірақ біз менің ойымша жас жаса білім алуында өз тарихын ұмытпау керек. Білімді ұрпақ болашақта өз еліне үлкен үлесін қосса, мемлекетімізден адамдардың өмірі жақсы тарапқа өтпеді. Мектеп білімді жас жас медициналық техникалар шығаруға берсе халқымыздың өмір сүру статистикасы үлкейеді.

Қорытындылай келе айтатыным, әр бір жас адам өз-өзіне дамуына, тәрбиеленуіне кірісің керек, себебі білімді ұрпақ-жас жас болашақ

③ Топтап алу

- 1) 1. Ханның бұйрығы
2. Ақсақалдың пайда болуы
3. Балаңның ақсақалға қарсы болуы.
4. Ханның өкініші
5. Жариялардың қажеттісі.
- 3) 1. Хан қандай бұйыру берген?
2. Бір бала өскін кимай не істеді?

1) Оқалатын.

1. Мәтіннің негізгі айты, біздің ұрпақтың тәрбиесі. Қазақстандағы балашағы ұрпақшылардың қолында, сол үшін біз оларда жақсы тәрбиеліміз керек.

2. Қазіргі заманда жастарда жақсы тәрбиелі, оларға дұрыс жолды көрсету өте маңызды. Себебі, олар біздің Отанымыздың, біздің Қазақстанымыздың балашағы. Оларға қазір тек ғана оқу, білім алу, үйрену керек. Егер сенің туған жеріңе қолжететін етун келсе, ең басында білім алулар. Себебі, білім - адамның ең биік досы.

3. Ұрпақшыл - Балашағымыз

2) Мағынасы.

„Мен жастарға сенемін“

Бұл мемлекеттің ең биік қазақша - ол мемлекеттің жастары. Не үшін? Себебі, олар - біздің балашағымыз. Олар біздің мүлкіндігіміз. Біздің оларға көмек жасауымыз керек, жақсы мен жаманға, білімнің қандай биік арман үйретуіміз керек.

Егер жастарымыздың балашақта Отанымызға көмек көрсетулері келсе, Ең бірінісін олардың білім алуы керек. Қазіргі заманда білім алу үшін өте көп мүлкіндік бар. Олардың бірі - интернет. Интернет арқылы, жастарымыздың өте көп мағынада ақпарат табуы мүмкін.

Екіншіден, әрқашан кітап оқу керек. Кітап - адамның ең биік досы. Кітап оқитын адам ешқашан бір нәрседен қалмайды. Кітап біздің айтымызда, айтымызда көтеріледі. Мәсәлі, бір адам аз

кітап оқоса, ел қай жерде не айтатынын білмейді. Сөбі, кітап сөз айту қабілетін көрсетеді.

Үшіншіден, әркім тастаромызға сенуіміз керек. Сөбі, бір адамға сенген күнде ол адам өзіне де сеніп отырады. М. Құмабаевтың "Мен тастарға сенмін" деген өлеңі бар. М. Құмабаев тастарға сенді. Олардың бір күні ымырамызға бік табыс тастарға сенді. Мен де сеніп отырамын. Мен тастарға сенмін. Сөбі, егер біз оларға сенбесек, кім сенді? Тастар ұл сарыта. Ұлға өсу үшін су керек, ал тастарға сену керек. Егер біз оларға сенсек, олар бәрін тастайды.

Тастаромыз, мен сізге сенмін. Егер сіз білім алып, өзіңізге тастаромыз, сіз әр мақсаттарға жете аласыз. Біз Қазақстан Республикасы сізге сенді! Бірақ, өз маноздығын сіз өзіңізге сенің. Әр заман білім алып, білім болашақты өсігін алады.

3) Жалғалы

1. 1) Ана алдында - бұрымет, ата алдында - бұрымет.
- 2) Бала алдында салып отыра бұрымет.
- 3) Қариялардың қажеті

3. 1) Ана - Ана алдында не тастайды?
- 2) Ертеде белгілі хан қандай бұрымет береді?
- 3) Бұрымға бағынбайтындыққа не байланысты?
- 4) Әкесі баласына негізгі тастайды?

4. Үлкен батырларда, батырларда баланың сенімділік мен батырдықтың кішкентай бала көрсете алады.

Оқышымы

- ① Мәтінің негізгі ойы: Қазақ халқының тәрбиелік тағышымын, ойлау жүйесін, есін кіргізу, таңсыға баулау туралы айттыған. Сонымен қатар, қазақ баласының батырлығы туралы да ескерілген.
- ② Тек ғана қазақтың баласы ел басқарып, тауға қарсы шықтаған. Қазақ ғыздарының батылдығына да сөз тоқ деуге болады. Себебі, қазақтың ғыздары тек үй шаруасымен айналысып, балата қарап, шіркеу маңырып қана қоймай, басқада көрсере елмен. Олар ел басқарды, тауға аттанды, шабаңдоғанды, ақын, суырсып-салма болып, ел қорғады. Қазіргі таңда бәрі білім, мақтан тұтатын жеті мекен: Жолаушы патшасы. Қызылтай кезінен жекінен көп көрсере үйреніп, бұл таңсыға ағ атқа іліген Қызылтай алдында тұрған таңсығын теңіп, ел басқарған. Қазақ ғыздары мен ұлдарына тең келетін халық жоқ!
- ③ Шағырған: „Қазақ халқының тәрбиелік тағышымы“.

Мазмұны

3. Біз Ғаламторға тоңи тәуелді елеспіз бе? Қазіргі таңда ғаламтар арасында „тәуелді“ болу ұғымы кезінен тараған. Алдымен, „тәуелді болу“ ұғымы не екенін айтып келеді. Тәуелді болу – адамның бір-біріне деген ғарызышын, басындарын білдіреді. Мен, „Ғаламторға тәуел“

дұрыс шешім қабылданады бәріне түсінік
ті болды.

Себебі, адам ғыздығын көрсені қалап тұрады. Жалпыта айтқандай, "Таламтор шексіз мезгіл" дегені рас. Сол үшін де адам тәуелді болмай, кішкене өмірге көзі ашық болуы керек деп ойлаймын.

Толықдалым.

① Ностар:

1. Қашық адамдарға "қарияларды өлтіру" ностары.
2. Айдаһардың пайда болуы.
3. Жесінің айдаһардың тою тәсілі.
4. Айдаһардың өлімі.
5. Қариялардың қателігі.

② Сурақтар

1. Қаш немесе қариялардың тоямағаны қалады?
 2. Бала айдаһарды қалай өлтіреді?
 3. Жесі баласына қандай ақыл берді?
- Айдаһардан тоямау үшін?
4. Қаш не себепті өкіңді?

③ Тезис. Толықдалымда қашық "Пайғам бар" дан өткен қарияларды өлтіру" бұйрығы айтылады. Бірақ оны бір бала жесің қоймай, саңдақтап тасырады. Сонымен дұрыс шешім қабылдайды деген балады. Қарияның қашыққа көмегі тиіп, айдаһардан құтылып көмегі тиеді. Содан соң қаш өкіңнің түрі кеді екен.

④ Қорытындылай келе, кішкентай бала өзінің батылдығын көрсетті. Қашық

тәуелді" деген пікірімен толықтай келісемін. Себебі, қазіргі таңда технология маңарған уақыт. Адамдар өзіне виртуалда дәстүр тауыпта тәуелді болып қалады. Тәуелді болу тек бұнымен шектелмейді. Түрлі талаптар дағы ойындарды айтп кетсекте болады. Адамның ишын соның кесірінен тімізпай, басы ауырады. Ол тек адамның денсаулығына ғана емес, өміріне де кер етеді. Оның кесірінен адам өміре деген қызығушылығын атырді. Тек ғана талаптар қызық болады. Ол дұрыс емес деп ойлаймын. Меніңше, адам бір нәрсеге қатты тәуелді болмауы керек. Қазіргі уақытта адамдар бір - бірімен танысып алатын қаттарда пайда болған. Мы, адам өзіне дә іздейді, таныма танып серігі болма- нын қалайды. Бірақ-та, бәрі біз ойла- ғандай емес. Талаптар бұл уақытта нәрсеге, сен өзіңе дә та серігіңе ишын өмірде ғана табасың. Кейбір адамдар расында-да талаптарға мақсы болары мүмкін, ал кейбіреулері жоқ. Кез ишын нәрсеге сен беріну керек деп ойлаймын, талаптардың да өз ишын бар. Мы, мен ишын талаптарға отырмау керек деп-те айтп - алымаймын.

Оқылым:

1. Мәтіннің негізгі айы: ата-бабаңыз қазақтың ұрпақ өсіру нысанын қарапайым құндылығында құрған.
2. Қосымша ақпарат: Біздің мемлекетімізде өсіп келе жатқан ұрпақтарға жаңадан көп мүмкіндік ашылып келе жатыр. Жаңа стратегиялық партиялар ашылып, қатысқаны келетін жастар мемлекеттің дамуына өз үлестерін қосып жатыр. Олар өсіп келе жатқан ұрпақтарға жақсы тәрбие көрсетіп, тәрбиелік мағылынды жеткізіп отыр. Біз жаңа ұрпақтарға тәрбие ал зор мән екенін түсіндіру керекпіз.
3. Тақырып: Ұрпақ тәрбиесі - болашақтың айнасы.

Мазмұны:

„Біз ғаламторға тоы тәуелді емеспіз бе?“
 Ғаламтор дегеніміз не? Ғаламтор бұл сеть түйелерін біріктіретін интернет. Жиырма бірінші ғасыр ол технология мен ғаламтор ғасыры. Қазіргі таңда кінжентай балалар смартфонға және ғаламторға өте тәуелді. Сонымен қатар үлкен кісілерде жеті тәуелді болып бара жатыр. Желіктен үлкен кісілерге қарағанда кінжентай балалар өте тәуелді? Өйткені олар тымшай тұрып анасының ішінде смартфонның микрофонның сезіп отан үйреніп қалады. Жөбісі екі және бес жас аралығындағы балалар жоласа, екінді тымшай ата-анасы оларға телефонды береді. Өйлайдә: Шек жолшай болғаны, мультфильм қосып қарай берсін, мен өз істерімді асықпай істемдітірейін. Қазіргі мультфильмдарда кейіпкерлер сөйлемейді. Шек музыка және әртүрлі іс

қимыл. Бала тәуелді болған сен сен қимылдарды қайталамайды, бірақ мультфильмде кейбір кейіпкерлер сөйлемейді. Бұл дұрыс емес деп ойлаймын. Менін ойымна осы себеп үшін балалар мын кеш сөйлеп бастайды, және екінші себеп ол ата-анасы баласымен сөйлесіп таламторға сеніп жүре береді. Бірақ әр жылдан сайын смартфонда ата-анасы бере-берсе, баласы таламторға қатысты тәуелді болып қалады. Тақым келе жатам сен және сен алты жасында бала таламторға қатысты тәуелді болып жүреді. Біз таламторға мын тәуелдіміз. Өзін кімнің смартфон және біз деп ойлаймын. Неге десеніз, Өйткені біз өзімізді ұстай алмай таламторға кіріп кете береміз. Менін ойымна егерде біз өсіп келе жатқан ұрпақты қадағалап, әр ата-ана өз баласына кішкентай кезінен бастап таламторға тыйым салса, кішкене балсада тәуел кете бастайды деп ойлаймын. Бәрі біздің, жастардың қолында. Егер қазір біз назар аудармасақ, ертең кеш болады. Тыңдалым.

1. Жоспар:

- 1) Хан пайғамбар жасынан алған қариларды өмірінде деген бұйрық береді.
- 2) Айданар пайда болып елді қыра бастайды
- 3) Мас бала айданарға қарсы тұрады
- 4) Хан батылдыққа жөнін сұрайды.
- 5) Хан бұндай бұйрық бергеніне өкініп, қарилар қанжест екенін түсіген.

2. Қатаал Хан қариларды түсінебі

Парақтың өртқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

оларда өлтірілген деген бұйрық шығарады. Мас бала өз әкесін қымай сандыққа маған қояды. Айданар пайда болып, Мас бала әкесінен көмек сұрайды. Мас бала қарсы тұрып, айданарда өлтіреді. Хан Батырмырзаның жөнін сұрайды. Мас бала пайғамбар масынан асқан әкесі бар екенін айтады. Хан Бұйрық Бергеніне өкініп, Қаршылар Қажасты екенін түсінген.

3. 4 сұрақ:

- 1) Қатал Хан не үшін пайғамбар масынан асқан қаршыларда өлтіргісі келген?
- 2) Мас баланың Батырмырзаны көмектесіп көтерген кім?
- 3) Айданар пайда болып Хан өкіне бастады ма?
- 4) Мас бала Қатал Ханға Қаршылар Қажасты екенін дәлелдеді ма?

4. Қорытынды: Қаршыларымыздың сөздеріне мән беру керек. Өйткені олар мас-ұрпаққа өз ақалын айтып, дұрыс жолға тұрғызады. Олар бізден де көп нәрсе көрген үлкен кісілер. Оларды сипап, құрметпен қарса алу керек.

Әсе

Біз заманшорға тапш туделді елесіз бе?

Қазіргі заманда заманшор өз мақордә нәрсе.

Біздер заманшордә өзмізге керекті ақпараттар, жақамаштардә нәрсе т.б. керекті мақордәлардә алашор. Заманшор біздерге мақордә заманда керік тигізеді. Заманшор теңісде адрға қамнаша видеобейнесері мотардә. Олардә ішіне мақордә заманда боладә. Қазіргі заманда барлық мақордәлар болмасара 100/80% заманшор арқалар мақордә.

Мотардә біздер 11-маі санақ ақпараттарда ҒТМ-ға онлайн сабақтар арқалар дәріктәлашор, қосалаша сабақтар өтесіз, сайттар бойыша тесттер өтесіз. Заманшор өмірімізді теңідеткендей болар керінесе, адрдә өзіне туделді етер. Ақпараттар, студенттер кез келген мақордәлама заманшордан іздер аладр.

Бірақтәмен ол мақордәлама өзміз істесекте боладә. Бүгін қаттар маршардә заманшордан мақордәлардә керекті біррет ештеде болмайдр деп көшпә санашор. Қакелі келі мақордә санаі істесіміз, санашор бұл бізге дегке айтмашор кетеді.

Заманшор телефонашордә жлесірін бақашорға алашор қазір бес минут керік алашор келің боя санаі деп айтмашор, бірақтар санаі істесіміз заманшорға кересіз. Бір қорғалар нәресі көре санашор санашор ол (бір) бес минут (мин) деліміз мақордәмен бір сағат болар кетеді.

Ата-аналар кішкенттегі балдарының қалдарына ұялар телефран береді. Мудәтарашор қосар.

Балалар өзген сөз болып отырып кереді.

Бірақтар ол келін балаға зиян келтіретінін айтпайды. Бала жолданған сайын қолына тегерен ұстатқанда, ол дұрыс емес. Балаларға кішкентай кезден заманшарға тәжірибесі етеді.

Қорытындылай келе біздер заманшарға тәжірибесі екенімізді мәлімдеу керек. Оны анықтау оңай керек. Өзімізді заманшардан өле болсада алас ұстау керек. Кейін ғана өз баламашарымызды өзіміздік баламашарға ала аламыз. Өзіміздік баламашарға (ал) нақты айту керектіз. Сол кезде ғана мамандықтарымызды таныта аламыз.

Оқулы тәрбиелері.

1. Қазақтың ұрпақ өсіру нәсіпін
2. Бала тәрбиесі.
3. Ата-бабалардың ұрпақ тәрбиесі

Төлөніс

Әсе.

Қазіргі заманда сіз, заманорға тән сіз. Сеебі қазір заманға заман заманор әр жерде табылады. Бірақ заманордың заманорға да. Зияққа айта кететін болсақ, қазіргі заманда жастар көп телефонда отырып түрлі түрлі ойлар ойлайды. Адамдарға ұстап (өзін) ақша төлейді.

Тайдағы - ол жерден сәтін керекті ақпарат ала аласың, сәтін түрлі түрлі (бә) сабаққа жатып видео роликтер көре аласың. Оқулы түрлі ЕНТ-ға дайындау сабақтарын сәтін ала аласың.

Заманор жанын не үшін керек? Заманор қазір дәріне керек сеебі заманор болмыс шытыңа телефонда істемеді, қазір заманор әрқашан сіз таст, таптырып жатырып, ақшаңдарға бөлеміз сәтін жерде сізге заманор күй. Заманорың өмір сүру шүкіні бе? Әріне заманорың өмір сүру шүкіні, баяғы заманда заманор, телефон болмағанда ата-бабаларымыз өмір сүрді, қазір өмір сүруге болады. Баяғы заманда, заманор болмағанда өмір кезік етін, дәрі заманға шытып ойлар ойлайтын, қазір заманор кейінге еркім бірі-бірімен оқша арасындайды дәрі телефонда отырады.

Бортондай күйетін болсақ, заманор қазіргі заманда ең керекті кәсіпін бірі боп санайды. Сеебі қайда барсақта

Бізге таламтор керек. Қарапайым магазинге барсақта
бізге таламтор керек себебі ақша тамақта ақшамен
тамақ үшін таламтор керек болады

Таламтор

1. жоспар:

1. Ақша алдында құрмет ата алдында ұлтымыз

2. Бұйырғышқа бағытталғандар

3. Ақшамен өлтіру жолы.

3.

1. Ақшамен не үшін қорқады?

2. Қарапайым жоспармен өткен қорықтар не үшін өлтіріледі деп бұйырылған?

3. Ақшамен не тамаққа алады?

4. Ақшамен қорқақ бағытталған әлемдік жай жерге тізіп тамақ?

4. Қарапайыммен келсек Ақшамен өте бағытталған бағытталған.

1. Бұл мәтінде, Ата-бабамыз ұрпақ тәрбие туралы айтады.

3. "Тәрбие"

Әсе: Мен жастарға сенемін, өйткені көзін заманда замантөр дәліл кеткен, замтөр арғамы бәрін білген балады

4 сұрақ -

1 қандай бала әкеін ^{исемін} қиып сандыққа салады?

2. Әкеі Ақдәуірдің түсіндірме жазды?

3.

1. Мәтіннің негізгі ойы балаға тәрбие беру керек. Өйткені ұрпақ - болашақ.
2. Қосымша ақпарат: Үйкендерді соғылау және толғау керек. Болашақта қорғау біздің қолымызда.
3. Ата - бабаларымыздың ұрпақ тәрбиесі.

Әсе

Мен тастарға сенемін

Мен тастарға сенемін себебі олар біздің болашағымыз біз бәріміз бірге бармыз деп жасап аламыз.

Біздің тастар елімізді тартқан және әдемі етіп алады. Өйткені технологиялар дамып келе жатыр. Соң болашақ дамып елімізді жетілдіріп көтеру керек. Мабиятты қорған жан-жануарларға иісті жасау керек. Мабиятты әдемі етіп үйлер, ағаштар отырғызғы керек. Біздің еліміз өте әдемі бірақ оны таза тартқан етуге керек. Халыққа мән беріп барлық жерде жасап. Оларды қуаныштырамыз қатет. Үйкендерді соғылап көмек беру керек. Біздің Ата-бабаларымыз тастарға қарап мақтана тұрған. Қандай да бір тәрбие бізге беріп алғандарына.

Сондықтан мен тастарға сенемін бұққан барлық жасап алғандарына. Елімізді дамытқан әдемі қолымыз.

Танасуша

1. Көрсетер.

I. Өлкеде қатам хан болды.

а. Халықта шешімін алады

б. Ханға кестерін білмейді. Бір бала өз әкесін айтқан сандықта тоқсан салады.

II Өлкеге айдағар келеді

а. Бала әкесін айтқан сандықтан шотарады

б. Ақсүйек ағзы сұрайды.

III. Бала Айдағарға қарса келеді, айдағарда өлтіруге барады.

2. Өлкеде қатам хан болды. О халықта шешімін алады. Шешіх хан халық кестерін білмей кетінді. Бірақ бір бала өз әкесін айтқан сандықта жасайды. Күндердің бір күні оған өлкеге айдағар келінті шешімін өлтіруге бастайды. Бұл естіген бала айтқан сандықтан әкесін шотаран ағзы сұран айдағардың қарсақа шотайды. Оған ағзына жолан келін оға шотайды болды. Бірақ ол өз жолымен оған езуін келін шотайды бірақ шотайды. Хан сұрайды: Жайда сенен жолан батолды деп. Ой тездің жайың барошотдан өлкен әкелкен ағзы сұран келін деп айтатын.

3. Бала кінді өлтіруге барады?

2) О келкен ағзы сұрайды?

3) Оған ағзына келін шотайды?

4) Хан оған не айтты.

4. Бала өте батол болды, айдағардың ағзына барады.